

ALGEMEEN

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Dit Blad wordt des *Woensdags* en *Zaturdags* uitgegeven: 's GRAVENHAGE aan het *Bureau*, in de *Lange-Pooten*, N.º 169; bij den Boekverkooper van *Weelden*, op het *Spu*, en *M. de Lyon*, in de *Spuistraat*; — AMSTERDAM, bij *M. Schooneveld* en *Zoon*: overigens bij de gewone Correspondenten.

Het abonnement geschiedt bij vooruitbetaling; wordt gerekend met den eersten dag der maand in te gaan, en voor nitt minder dan drie maanden aangenomen.

Prijs voor drie maanden, 's Gravenhage f 2: 8:—
 vrachtfrij in de andere Steden van het Koninkrijk » 2: 14:—
 de Advertentien, elke regel Brevier » —: 4:—

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, den 21 November.

In Spanje heeft de afwezigheid van den Koning, uit de hoofdstad, het gerucht doen geboren worden, dat de tegenstrevers der wetten waarbij de kloosters afgeschaff zijn, geslaagd waren in hunne poging om onder de landlieden van Gallicie, in Andalusie, eenige gisting te weeg te brengen. Ofschoon deze berigten waarschijnlijk van allen grond ontbloot of zeer overdreven zijn, heeft de overheid van Madrid echter gemeend maatregelen van voorzorg te moeten nemen, ten einde de rust te handhaven. De Ministers hebben, van hunnen kant, eenen courier naar het Escorial gezonden, met dringend verzoek dat Z. M. ter geruststelling zijner onderdanen, in de hoofdstad terug zoude komen.

Men zegt dat de broeder des Konings van Saxon, vader der Koningin van Spanje, zich naar Madrid begeeft, ten einde aan den Koning eenen gewigtigen voorslag van wege de beide Keizerlijke Hoven te doen. De Duitsehe papieren verzekeren, dat het bij eene gewone diplomatische onderhandeling zoude blijven.

Van het revolutionaire voorstel des Graven *Torreno*, om slechts ééne soort van Nationale schuld te erkennen, die geen interest zoude dragen, dus een maatregel gelijkstaande met eene Fransche tiercering, zoo niet veel erger, is niets gekomen. De Commissie van Financien, aan welke dat voorstel was verzonden, heeft den heer *Torreno* uitgenoodigd hetzelfde, terug te nemen, gelijk hij dan ook heeft gedaan. Deze zaak heeft echter, voor het oogenblik, eene zeer nadeelige werking gedaan op de fondsen en op het ontluikend Nationaal crediet.

— Z. M. de Koning van Pruissen, dringend verzocht zijnde zich naar Troppan te begeven, is aldaar den 7 November, met korte dagreizen, aangekomen. Er schijnen op het Congres zaken van het uiterste gewigt behandeld te worden; alles doet denken dat de Hooge Monarchen langer bij elkander zullen blijven dan men zich in het begin had voorgesteld. Intusschen is er van de conferentien hoegenaamd niets uitgelekt, en kan men volstrekt geen staat maken op al wat daaromtrent uitgestrooid wordt; zelfs van de tegenwoordige gezindheid der onderscheidene Hoven is niets stelligs bekend: uit de bewegingen van de Oostenrijksche armée en de tegenwoordigheid van den voormaligen Napelschen gezant bij het Hof van Weenen, zoude men kunnen echter opmaken dat het Oostenrijksch Ministerie den stand van zaken te Napels nog altijd uit het zelfde ongunstige oogpunt beschouwt.

— Een Napelsch dagblad behelst eene hoogst belangrijke uitwijding over de oorzaken van den opstand te Palermo en de vestiging der Constitutie van 1812, welke voor een oogenblik de leuze der Palermitaners is geweest. Lord *Bentinck*, in Sicilie het opperbevel der Engelsche troepen bekomen hebbende, nam daar weldra den toon van eenen Souverein aan, ja verbood zelfs den Koning, welchen hij scheen te beschermen, om zijne Ministers onder zijne Siciliaansche onderdanen te kiezen. In de revolution van Indie eenen rol gespeeld hebbende, kende hij geen ander middel tot behoud der staten dan omwentelingen; en zulk een middel scheen hem ook even onmisbaar voor het geluk van Sicilie, als voor de belangen van Engeland.

De uitvoering zijner ontwerpen werd hem gemakkelijker gemaakt door zijne legerbenden en door den steun welchen hij in den Siciliaanschen adel vond; vijf Baronnen werden in het Ministerie geplaatst en verdeelden de ambten onder hunzelve. Lord *Bentinck* zag zich hierdoor echter in eenen verkeerden stand geplaatst: van den eenen kant, had hij de wraak van het Koninklijke leger; en van den anderen, die des volks te vreezen.

Tot afwering van dit eerste gevaar, voegde hij, bij zijne dubbele hoedanigheid als Engelsch Gezant en Generaal, nog den titel van Siciliaansch Generaal; en toen viel het hem niet moeilijk om de korpsen van Palermo te verwijderen en naar Spanje en Genua te doen vertrekken. Ter einde het gemor en de bewegingen des volks te bedaren, schafte hij de gehaatte belasting van 1 percent af, beloofde de misbruiken van de regering te zullen verbeteren en aan Sicilie eene vrije volksvertegenwoordiging te geven. Inderdaad, er werd een algemeen Parlement bijeengeroepen, welke den 18 Junij 1812 geopend werd; en den 20 Julij werden de grondslagen eener nieuwe Constitutie gelegd in vijftien artikelen, waarbij, onder anderen, bepaald werd: dat de wetgevende magt aan het Parlement zou behooren; dat de Koning de wetten bekrachtigen of verwerpen zoude, maar zonder eenige wijziging; de uitvoerende magt aan den Koning; het Parlement verdeeld in twee Kamers; de eerste, die van de Gemeenten, bevat de tegenwoordigde baronien; de tweede, die der Pairs, bestaande uit de geestelijkheid en militairen — de Koning ontbint het Parlement, doch moet het elk jaar weder bijeenroepen — (art. 10). Alle Nationale goederen, van welchen aard ook, worden door de Natie beheerd; de inkomsten worden ter beschikking van het Ministerie van Financien gesteld — (art. 12). Alle leenroerigheid afgeschaff, de familien behouden slechts hunne tijtels — (art. 15). Het Parlement zal bepalen welke wijzigingen de Engelsche Constitutie zal moeten ondergaan, om dezelve voor de bijzondere omstandigheden van Sicilie geschikt te maken.

Alle deze artikelen werden door den Prins, toen algemeen Stedhouder des Konings, goedgekeurd, uitgezonderd art. 10, 12, 15. — Ziedaar op welke grondslagen het nieuwe staatsgebouw van Sicilie eerst, door de Baronnen in 1812, en naderhand, in 1813, onder den invloed van een Engelsch Minister en Generaal, gevestigd werd.

— Men verzekert dat de wetgevende vergadering van Frankrijk, den 3 December zal geopend worden en dat kort daarna de jonge Hertog van *Bordeaux* zal gedoopt worden.

Het Ministerie en de *Ultra's* zijn de verkiezingen geheel meester geworden; ook op den uitslag van de Arrondissements-collegien hebben de Liberalen zich misrekend: zij vleidden zich daar ten minsten de meerderheid te zullen hebben; doch, het blijkt dat van de 46 benoemde Gedeputeerden, 29 tot de *Ultra's* of Ministerielen behooren en slechts 17 tot de Liberalen. De departementale benoemingen gaan nog erger voor de Liberalen; niet alleen wordt daar geen een hunner verkozen, maar daarentegen velen die voor de hevigste *Ultra's* bekend zijn, zoo als de Generaal *Cannel*, wegens zijn gehouden gedrag eens door het Ministerie vervolgd; en de *Bethizij*, bekend door het beruchte *Vive le Roi! quand même*. Het zal nu wel

nas blijken wat er van de betuiging van beide de partijen zij, van namelijk, niets te verlangen dan de vestiging van den wettigen troon met de Nationale vrijheden, door het Charter gewaarborgd, en de omverwerping van het gedrochtelijk stelsel van *Buonaparte*.

De befaamde *Tullien*, aan wien Frankrijk den val van het monster *Robespierre* te danken heeft gehad, is onlangs te Parijs gestorven. Hij heeft de laatste vier jaren van zijn leven in de uiterste ellende doorgebracht. In 1814 was hem het tractement van Consul te Alicante toegelegd, uit hoofde van den grooten dienst welke hij aan zijn Vaderland had bewezen; doch na de tweede restauratie werd hetzelfde hem weder ontnomen, ter zake van het teekenen der additionele acte van *Napoléon*. Kort voor zijn dood heeft hij echter nog eenigen onderstand van het Ministerie ontvangen. Hij was weleer getrouwd geweest met de tegenwoordige Prinses van *Chimay*.

MENGELWERK.

Aan den Redacteur van het *Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad*.

MIJNHEER!

Een bewoner van het platte land der provincie Noord-Brabant zijnde, besteed ik mijnen ledigen tijd veelal aan het lezen van Uw Dagblad; wijl daardoor vele zaken te mijner kennis komen, welke anders voor altijd met den sluier der verborgenheid bedekt zouden blijven.

Bemerkende dat het u niet onaangenaam is, van het een en ander, hetgeen tot de gebruiken of misbruiken in sommige vakken van bestuur en administratie betrekking heeft, onderrigt te worden, hoop ik, door de toezending van dezen brief, u en het Publiek (tot hetwelk UEd. mijn spreekorgaan wel zult willen zijn) geenen ondiens te bewijzen.

In deze provincie liggen, gelijk UEd. bekend is, aanzienlijke domeinen, welker administratie, zoo als men uit de adviezen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in der tijd, heeft kunnen opmaken, voor aanmerkelijke bezuiniging vatbaar is. Immers, indien ik mij niet bedrieg, bewezen de heer *van Nes* en anderen, dat derzelve administratie-kosten 38 per cent beliepen; terwijl men ze, onder het Fransch beheer, voor $7\frac{1}{2}$ per cent kon besturen.

Sedert heb ik althans geene discussien omtrent de bezuiniging dezer administratie vernomen. Ik onderstel dus, dat dezelve bij eene nadere organisatie werkelijk zijn ingevoerd, zoowel in het groot als in het klein. Dit laatste is althans hier het geval. Voorheen hadden de plantagie-meesters alhier van elken kavel hout, hetwelk uit de bosschen verkocht werd, een voordeel van *twaalf* stuivers. Niettegenstaande hun dit niet door het Land, maar door de koopers van het hout betaald werd, heeft men hun dit gering loon ontnomen, in de hoop van daardoor een zeer groot voordeel voor de publieke schatkist te verwerven; want dat nu de koopers veel meer voor het hout bieden, ja, zich verdringen zullen, om de hoogste aan het bod te zijn, is iets, dat men van hunne vaderlandsliefde zeker moet verwachten. Dit is dus eene aanmerkelijke bezuiniging in het klein.

Eene tweede, van niet minder belang: bij de daglooners, die ieder 10 stuivers daags verdienen, is een soort van *baas*, met den titel van *voorwerker*, die aan daggeld 12 stuivers genoot, en dus twee stuivers meer dan de overige daglooners. Maar deze twee stuivers zijn tot op de helft, dat is op eenen stuiver gereduceerd: derhalve een voordeel voor 's Lands kas van nagenoeg $f\ 15$ - - - : jaarlijks voor iederen voorwerker, die bijgevolg deze som van zijne armoede missen moet. Dat heet eerst bezuinigen! dat is 's Lands belang voorstaan!

Ik kan wel geen oogenblik twijfelen, of deze soort van bezuiniging is bij de administratie der Domeinen van ambt tot ambt, in eene proportionele verhouding tot elks inkomsten, *gradatim* opgeklimmen; en moet nog al een tamelijk bezuinigd sommetje uitmaken op de traktementen dier *twaalf* Inspecteurs, wier functien voorheen door één persoon werden waargenomen. Doch daar hiervan, tot nog toe, niets te mijner kennis gekomen is, zou het mij bijzonder aangenaam zijn, indien gij, Mijnheer, die toch zoo veel weet, mij kondet onderrigten, of de overige ambtenaren bij het Domein werkelijk dezelfde reductie van inkomsten, als onze daglooners *baas*, hebben ondergaan?

Nog iets. Onlangs zijn hier eenige arme ingezetenen dezer gemeente, gebonden, opgebracht, om met gevangenis op water en brood, te boeten voor eenig

hout, dat zij in het gepasseerde jaar, om hunne verkleemde leden te warmen, uit een en ander Domeinbosch weggehaald (andere zeggen, gestolen) hebben. Te voren waren zij reeds, op certificaat van den Burgemeester, van onvermogen om de kosten der justitie te voldoen, losgelaten; doch uit aanmerking van de billijkheid, dat men groote dieven behoort te laten loopen, en de kleinen op te hangen, heeft men bewerkt, dat die arme menschen, wier vrouwen en kinderen (maar deze hebben zich ook aan het gestolen hout gewarmd) eigenlijk daardoor gestraft worden, en voor rekening van het Domein, voor hoe lang weet ik niet, gevangen zullen gezet worden. *Fiat justitia! periat mundus!* Gaarne zou ik, voor die ongelukkigen, liefdegiften inzamelen, om hen van de gevangenis vrij te koopen, ware het niet, dat de gegronde vrees mij bekreep, dat zij nu nog meer dan voorheen verarmd zijnde, wanneer zij los komen, op de bosschen der partikulieren zullen losgaan, wijl de domein-vergrijpen zwaarder dan andere gestraft worden. Hoe het ook ga, de aardappel, het eenige voedsel dier behoeftigen, heeft toch een houtje nodig om gaar gekookt te worden.

Red mij spoedig, Mijnheer, uit mijne verlegenheid, en geef mij raad wat ik voor die ongelukkigen doen of laten moet; dan blijf ik levenslang

Uw. dankbare Dienaar,
JUSTUS SIMPLEX.

E...., den 16 October.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Gepasseerde week was ik bij den Dominé en hoorde uit uw Blad eenen brief lezen uit het Groningerland, van eenen inwoner van het onvrij territorium; en daar ik ook zulk een onvrij land bewoon, wilde ik u ook eens mijne klage op geven.

Eenige dagen geleden, kocht ik in de gemeente Dinxperloo een lap grof linnen, van eenen wever die het zelf gefabriceerd had: het was nagenoeg 20 ellen lang. Den volgenden dag zond ik mijnen knecht om het linnen, doch gelastte hem eerst een passeerschijn te halen op het kantoor, dat wel drie kwartiers meer naar de grenzen ligt; dan de Ontvanger op de jagt zijnde, moest hij onverrichter zake weér terug, en dat 5 uren ver! Den volgenden dag, zond ik hem daar weder heen; maar de Ontvanger weigerde zulk een biljet te geven, daar er stipte orders waren om de inkomende regten te doen betalen van alle linnen waarvan geen biljet kon worden vertoond, dat het garen om het te weven wettiglijk bij den wever was bezorgd. Ik was dus genoodzaakt inkomende regten te betalen van iets dat in mijn Vaderland gemaakt was! Wanneer ik nu het verzuim van mijn knecht bij de betaalde regten voeg, dan kost mij dat linnen ten minsten anderhalve stuiver meer dan toen ik het kocht: strijdt dit niet met alle regt en billijkheid?

Ik sprak hierover met Dominé, en deze gaf mij eene uitlegging die mij echter niet voldeed. Weet, zeide hij, *Klaas*, baas, wij hebben hier een Inspecteur, een man als zalm; deze maakt zoo wat verkeering over mijne dochter, en komt met mij wel eens een praatje houden. Hij heeft aan den Directeur-Generaal beloofd de smokkelarij hier te zullen uitroeijen; doch heeft zich nu al sedert een jaar vruchteloos moeite gegeven. Zoudt gij wel willen gelooven, dat sedert nieuwe jaar aan den Lande meer dan eene halve millioen guldens aan regten op gesmokkelde goederen te kort is gedaan! eene schade die geen plaats gehad zoude hebben, indien de linie er niet was of het terrein daar de smokkelaars het over moeten voeren grooter was; want bijna dageliks hoort men van 70, 80 en 90 pakken die door de voerlieden op het vrije territorium opgeladen en den nachts er zijn doorgegaan. Gij begrijpt dat die heer gaarne zijn woord hield bij den heer *Appellius* om niet uit de gunst te geraken; reeds heeft hij aan verscheidene Commiesen hun afscheid gegeven als onbekwaam voor den dienst; doch, dit; kan op den duur niet volgehouden worden, en daarom heeft hij er de bovenstaande orders op verzonnen, om zijn crediet nog wat op te houden.

Ik stond, op dit verhaal, als voor den kop geslagen. Een half millioen guldens, alleen in deze kwartieren! hoe moet het dan op de geheele linie gaan? En moeten wij, arme ingezetenen dan voor de lands dieven betalen en zoo geplaagd worden? Dult de Koning zulk onregt?

KLAAS KORENBLOEM

De tijd der Mirakelen herberen.

Tot beschaming van *Bolingbroke*, *Voltaire* en andere zoogenaamde wijsgeeren, die aan geene wonderwerken wilden gelooven, strekt de tijd dien wij beleven.

De Koningin van Engeland wordt voor de geheele Natie van overspel beschuldigd; tegen de echtbreekster wordt echtscheiding geëischt; op het oogenblik van de uitspraak worden hare vervolgers hare Advocaten en hare vrienden hare vijanden: dat is, de eersten willen dat het huwelijk stand zal houden en de laatste dat het vernietigd zal worden; eindelijk wordt zij schuldig verklaard en — zij wint het proces.

In Portugal is een ieder Koningsgezind; 's Konings *Alter Ego*, *Lord Beresford*, verschijnt op een Engelsch schip in de haven van Lissabon, om uit 's Konings naam, die heerschappij te hernemen, waarvan hij zich te voren zoo loffelijk gekwet had; hij denkt met opene armen ontvangen te worden, en men vergaant hem niet eens aan land te stappen; hij moet zich wegpakken zonder zelfs zijn nieuw marquisaat van *Campo-Maior* gezien te hebben. De goede Landvoogd is echter niet belangzuchtig; hij laat nogeenige millioenen aan de Regering van Lissabon overhandigen, opdat men in zijne afwezigheid toch aan niets gebrek zoude lijden. Gegronde en weldadige vooruitzigt! daar zijne Exc. wel wist hoe zeer de handel van Portugal te lijden zoude hebben, zoodra de betrekkingen met Engeland maar senigzins twijfelachtig stonden, zoodra de Kooplieden zijner Natie, aan welken hij voorzigtiglijk den geheelen handel van Portugal toevertrouwd had, in dat land niet meer op den ouden voet behandeld wierden.

De Aartshertogin Maria-Louisa, echtgenoot van *Napoleon* en moeder des voormaligen Konings van *Rome*, heeft aan Z. M. den Koning van Frankrijk een brief van gelukwensching over de geboorte van den Hertog van *Bordeaux* doen overhandigen. De vrijgeesten merken evenwel op, tot verklaring van dit Mirakel, dat het de Oostenrijksche Gezant geweest is welke belast was met de overbrenging van dit zeldzame bewijs van christelijke of staatkundige onderwerping.

Eene nota welke aan den Prins van *Metternich* door zekere Dagbladen, ongetwijfeld zonder grond, wordt toegeschreven, en het onderhoud zou behelzen van dien Vorst met den Prins van *Cimitille* over het gebeurde in de beide Sicilien, vergelijkt de representatieve Monarchien bij de Pest, waartegen men zich beveiligen moet, al was het ook met de verdelging van geheel zoodanig land; desniettemin onderhoudt Oostenrijk vriendschappelijke betrekkingen met Engeland, Frankrijk, Beieren en de Nederlanden, waar die juist dadelijk bestaat, en met Pruisen waar de Koning die Pest beloofd heeft in te enten, tot belooning van den moed en de opofferingen waarmede zijne onderdanen *Napoleon* hebben bestreden.

Hoe gelijkt dit alles naar de bloedige tranen van den Heiligen *Januarius*, de wonderbare genezingen van de Lieve Vrouw van Kevelaar, en zelfs naar die van de *Madona* van Lorretto? *Bolingbroke* beleefde alle die wonderen, zonder zich te bekeeren! Ongelukkig voor dien geleerden Lord, dat hij onzen tijd niet heeft mogen zien, want dan zoude hij zijne dwaling hebben erkend en hij was behouden kunnen worden!

Vrijmoedige aanmerkingen op het ontwerp van Burgerlijk Wetboek, zoo verre hetzelfde aan de Staten-Generaal is voorgedragen, door M. H. B. DONKER-CURTIUS, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Advocaat enz. enz. te Dordrecht — Bij Blussé en van Braam, 1820.

Onder dezen titel heeft een kundig en geoefend Regtsgeleerde zijne bedenkingen tegen eenige afdeelingen van het voorgedragen ontwerp van Burgerlijk Wetboek, in het licht gegeven, en vrijmoedig, maar ook gestreng, deszelfs bepalingen onderzocht en veeltijds afgekeurd. Het is geenszins te verwonderen dat een Regtsgeleerde, die zich tevens als mensch en burger gevoelt, het hart gloeit bij de enkele gedachte aan de invoering eener nieuwe wetgeving: het belang van den Staat is, even als de roem van het Vaderland, op het spel, en geheel Europa verkrijgt eenen vasten maatstaf om de verlichting en zedelijkheid eener Natie te beoordeelen. Jammer dus, indien trotsche eigenwaan een achtbaar Volk aan den spot der wereld bloot geeft en den ouden roem eene onuitwisbare vlek aanwrijft! — Jammer indien kwaadwillige Eigenbaat de laatste hand aan de staatsregeling weigert te leggen, alleen eigen invloed bedoelt, tweedragt zaait om door twee-

dragt te heerschen, Vorst en Volk verdeelt om aan de luim des oogenblik te voldoen. Maar eere dan ook aan zoodanige mannen die, minder met woord en spelende, minder aan het kameleon gelijkende, het Vaderland waarlijk beminnen, het volksgeluk niet voor eene bloote klank houden, en met der daad bewijzen dat grondige kennis en schrandereheid niet in de Ministerieele bureaux zijn geweken en de geheele Natie naar de voordragten van Excellentien moet worden beoordeeld. In de Noordelijke provincien van ons Vaderland kunnen de geschriften van den Hoogleeraar *Tijdeman*, van *Meijer*, *Donker-Curtius* en *Weiland* tegen eene menigte voorgedragen wetten opwegen, terwijl sommige artikels uit de *Weegschaal* en *Eunomia* het Vaderland van *Grotius* tot geene oneer verstreken. — Geen geschrift is ons echter bekend hetwelk meer in bijzonderheden treedt als deze *vrijmoedige Aanmerkingen*. De heer *D. C.* behandelt het voorgedragen ontwerp als *Practicus*, doet het wanstellige van hetzelfde, de gebreken der redactie, duidelijk kennen en zoude welhaast tot het besluit voeren, dat men een opgeraapt, onbekookt, kwalijk zamengeslanst stuk werks te voorschijn heeft gebragt. Gelukkig herinneren wij ons dat *Rabener* gezegt heeft, dien God een ambt geeft, dien geeft hij ook het verstand, en bekennen dan ook, dat al het werk van Excellentien excellent werk is. Daar echter zelfs de zon vlekken heeft, kan het Wetboek van den Minister van Justitie gebreken bezitten, en tevens alle lof verdienen, een gebrekkig stuk werks zijn; en door sommige Regters of Registerlijke beambten worden goedgekeurd. Het een en ander kan zamen gaan, even als, niettegenstaande de denkwijze van den heer *D. C.* het ontwerp bij de Staten-Generaal zoude kunnen worden aangenomen. — De heer *D. C.* beklagt zich over de geheimhouding welke bij het werk onzer wetmakers is in acht genomen, even als of er geraadpleegd moest worden over de geheimzinnigste diplomatische onderhandeling, veeleer dan over een Wetboek hetgeen niet genoeg bekend kan zijn. En wij zijn het met zijn Ed. Gestr. eens, dat hiervoor geene redenen gevonden worden, dan die even onteerend voor het Volk als voor de hooge Regering zijn. Ook aan den schranderen Staatsman past nederigheid en zucht om te hooren, daar dikwijls de eenvoudigste aanmerkingen voor hem het licht doen opgaan, en in alle geval hem veeleer dank dan wrevelig misnoegen toekomt, die zonder andere belooning dan het besef van nuttig te hebben kunnen en willen zijn, tijd en kundigheden heeft besteed ter mededeeling zijner gedachten over belangrijke onderwerpen. De Fransche wetgevers dachten er alzoo over, en hun werk werd een meesterstuk hetgeen hunne namen met roem tot het nageslacht doet overgaan. De Nederlandschen hebben in de duisternis gewerkt, hun werk aan het oog van allen onttogen, eigen wijsheid geraadpleegd, en . . . de Staten-Generaal zullen beslissen. — En wij willen, voor ons, liever het verwijt vermijden van woelzieke en onrustige onderdanen te zijn; en dit zoude niet lang achter blijven, indien wij slechts aan de onfeilbaarheid van sommigen durfden twifelen door wien ons in vorige dagen den naam van *Aristocraat*, om dezelfde reden, zoude zijn toegeworpen. De namen zijn veranderd, de personen blijven dezelfde. De Jacobijnen mits bedekte eenmaal den schedel waarop zich thans de trotsche grimlach des blindsten hoogmoeds vertoont. En onder de verschillende leuzen van Vaderlandsliefde, Gemeenebest-gezindheid, liefde voor het Huis van Oranje enz. enz. blijft laag eigenbelang de eenige drijfveer der daden van velen.

De Schrijver der *Aanmerkingen* toont al verder aan, dat sommige de voorgedragen artikelen overbodig, en het geheel van nuttelooze langwijligheid niet is vrij te pleiten. Dikwerf stelt hij eene andere redactie voor, welke in weinige regelen een sleep van artikelen bevat. Andere bepalingen vindt hij onregtvaardig en dikwerf zoude er eene verwarring van denkbeelden heerschen, die moeilijk is te expliceren, en waaruit lastige procedures zoude zijn te voorspellen. Op eene andere plaats beklagt hij het ingewikkelde en duistere der voordragt. In één woord, de heer *D. C.* beweert dat hetgeen na een zesjarig reikhalzend uitzien eindelijk is voortgebragt, noodzakelijk verworpen moet worden. Hij betuigt de verwerping van het ontwerp te verlangen, niet om het bestaande te behouden, want ook dat past ons niet; maar om dat het voorgedragene zijn Ed. nog oneindig gebrekiger voorkomt; omdat het oneindig eenvoudiger, duidelijker, meer bevattelijk, korter en juist kon zijn gesteld en ingerigt; omdat het bepalingen inhoudt die strijdig met elkander zijn; omdat allerwe-

ge de weg is open gesteld, voor captien; chicanes, en eene zee van rechtsgedingen; en omdat hetgeen wij nu hebben de meeste *dezer* gebreken niet heeft. — En tot dit besluit, werd de geëerde Schrijver geenszins door eenige magtspreuken mitgelokt; eene zorgvuldige nauwkeurigheid is hier integendeel steeds in acht genomen: en dikwerf vraagt de Schrijver, na elk art. van eene afdeeling aandachtiglijk te hebben ontleed en overwogen, of er dan nog iets van deze zoogenaamde wetten overblijft hetgeen niet voor gevaarlijk en nutteloos moet worden gehouden, of tot de eerste beginselen der regtsstudie moest worden teruggebracht?

Ons bestek gedooft niet dit een en ander door voorbeelden te staven, welke bovendien op iedere bladzijde te vinden zijn. Het verstrekt, wij herhalen het, den heer *D. C.* tot eer niet te hebben gezwegen, daar het hier toch de teederste belangen der ingezetenen en den roem der Nederlandsche regtsgeleerdheid, ook naar buiten, geldt. Er behoort eene zekere maat van zelfopoffering toe, om ongeroepen, uit innige overtuiging en zucht naar waarheid, het mismaakte troetelkind van eenige mannen van den dag, openlijk te durven aantasten, zonder den barschen en hooggeleerden toon van vader of vriend te vreezen. Jammer en verwonderlijk dat het teedere zwakke wicht geen kampvechter heeft gevonden, welke den geworpen handschoen heeft durven oprapen, en de uitdaging aannemen! Of zoude men op hulpmiddelen rekenen waarbij de eigenlijke waarde van het ontwerp minder in aanmerking komt? Het zal dan ten minsten zijn uitgemaakt, dat het Nederlandsche Wetboek, in de duisternis des nachts voorgebragt, door de Regtsgeleerden afgekeurd, door Kamerheeren en Militairen werd aangenomen, en vereerd met eene goedkeuring, welke sommige nimmer durfden weigeren.

(Het slot in het volgend nummer.)

CORRESPONDENTIE.

De persoon met wiens ongelukken wij het Publiek bekend gemaakt hebben in ons N.º 79 van 30 September, verzoekt ons den onbekenden *Amsterdamschen* menschenvriend zijne innige dankzegging te doen toekomen voor de toegezondene Coupon op de fransche Geconsolideerde Fondsen ad f 11-1- Voorts zijn zijne omstandigheden eerder verergerd dan verbeterd, heeft hij nog geen aanzoek tot werkzaamheid ontvangen, en, verstoken van ligging en kleederen, voor hem en zijn huisgezin, wacht hij met schrik het einde der reeds begonnen winterkoude af. Mogt dit bericht toch het hart van vele goede menschen treffen!

Brieven of pakjes kunnen geadresseerd worden aan de heeren *MET* en *MILLINK*, Boekdrukkers in de Bagijnenstraat sub Litt. L, te *Haarlem*.

Wij hebben goede nota genomen van *J. Raadvragers* verdere opgave nopens den door hem verlangden post van Bode bij een Ministerie, op een tractement van niet meer als f 500. (de buitenkansjes denklijk aan de beleefdheid der heeren latende). Wij zullen er nu ons werk van maken; maar de Kandidaat dient bij zijne belangeloosheid ook nog geduld te voegen, alzo er thans verschrikkelijke bezuinigingen op het tapijt zijn. Wanneer wij klaar zijn, zullen wij *J. Raadvrager* nader waarschuwen.

De zeer belangrijke brief van *L.* uit Rotterdam, zal geplaatst worden, zoodra wij antwoord bekomen zullen hebben op de informatie; die wij noodig geacht hebben te nemen op de klagte daarin vervat.

De brief van *R. P.* over een veel beloovend Predikant, is ons niet zeer geschikt voorgekomen tot aanmoediging van een jong mensch, bij het intreden van zijne loopbaan. Zouden de aanmerkingen aan *R. P.* medegedeeld, niet van eenen eenigzins ijverzuchtigen Collega gekomen zijn?

Zeer lang hebben wij gearzeld of wij den brief van *Jan geen Franschman* eene plaats zouden gunnen al of niet; eindelijk hebben wij besloten denzelfden in het licht te geven; doch verklaren ons even bereid om ook de tegenbedenkingen van anderen in ons Blad op te nemen.

Indien er een Med. Doctor in zekere stad betaald mogt wezen om 52 maal des jaars les te geven als Lector *Chimicus*, en evenwel niet meer als tien maal des jaars zijn collegie hield, zoo deden de jonge lieden; welke zich te beklagen hebben over een zulk

schandelijk pligtverzuim, beter hun bezwaar in te brengen bij de competente magt, welke hun gewis recht zal doen wedervaren.

Zoo spoedig mogelijk zullen geplaatst worden de brieven van *J. Opbeurder*; *Daniel Aandacht*; een *Geabonneerden* uit Amsterdam, over de Israëlitèn, *A. S.* *Ik meen het zoo*; de nieuwe redactie van *Veridicus*; *Petrus van den ouden Tijd*; en *Jan Ledemaat*.

A D V E R T E N T I E N.

Men vraagt 3000 GULDENS op goede (eerste) Hypotheek. Adres aan den Boekverkooper *M. DE LYON*, 's Hage, Spui straat N.º 373, met gefrankeerde brieven onder Litt. R.

HEDEN wordt bij den Boekhandelaar *C. VAN GREEVEN*, in de Venestraat in 's Gravenhage, uitgegeven: ANTWOORD op het *Contra-Repliek*, aangevoerd tegen het *Repliek* van *J. K.* op zeker *Libel* of *Spotschrift*.

De Ondergeteekende heeft de eer, aan zijne geachte vrienden en geëerde begunstigers bekend te maken, dat zijn Magazijn in de Kalverstraat, over de St. Luciensteeg, N.º 209, thans weder voorzien is, van de eerste tot de geringste kwaliteit, van *KAGCHELS*, open *HAARDEN*, *QUISONNIERES*, enz. Recommandeert zich in ieders gunst en recommandatie.

Amsterdam, den 11 November 1820.

H. ANDRIESEN.

NB. In gemeld Magazijn te Huur, 2 ruime, *GEMEUBELEERDE KAMERS*.

AANKONDIGING.

Door eene buitenlandsche reis heb ik niet dan eerst den 15 dezer een Advertissement gelezen, van eenen *D. A. M. SLUIJTER*, wonende in het Halstraatje te 's Gravenhage, als namens hem geplaatst in het *Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad* van Woensdag 8 November 1820, N.º 90.

Zoo vind ik het noodzakelijk op bovengemeld allezins *eerroovend*, *lasterend*, en *leugenachtig* Advertissement, hem *SLUIJTER*, openlijk bij deze te interpellieren, wel bekend te willen maken, van wie, en welke penningen door mij van hem zijn opgehaald, onder voorwendsel van met meer gemelden *SLUIJTER* in gemeene rekening te handelen; daar ik ondergeteekende, ieder oogenblik, bij eene dusdanige aanwijzing en overtuiging van dien, alsdan bereid ben, hem deze penningen, met intrest, onmiddellijk ter hand te stellen, terwijl ik mij verder, omtrent dit zijn *eerroovend*, en *lasterend* Advertissement bij eene Reglbank, dat recht en satisfactie zal verschaffen, als vermeen mij toetekomen.

J. GROENEWOUD.

Amsterdam, den 17 November 1820.

BLUSSÉ EN *VAN BRAAM*, Boekverkoopers te *Dordrecht*, geven uit en hebben alom verzonden:

I. *JACOB CATS*, aan *NEERLANDS JUFFERSCHAP*, met plaatjes, in gr. 16°. Onze Jonge Dochters ontvangen in dit keurig uitgevoerd Boekje de herdruk der meest behaagelijke deelen van de zoogenaemde *Jufferboekjes*, welke *Vader CATS* in zijnen vroegeren leeftijd, bijzonder ten dienste en genoegen der Jeugd, heeft doen uitgeven; bezorgd door *Mr. J. SCHELTEMA*.

II. *MNEMOSYNE. MENGELINGEN* voor Wetenschappen en fraaije Letteren, verzameld door *Mr. H. W. TIJDEMAN* en *N. G. VAN KAMPEN*, 8° Stuk. Zijnde dit Stuk verrijkt met Bijdragen van de volgende zoo zeer met roem bekende mannen: *Mr. J. van Lennep*, *Jeronimo de Vries*, den Hoogleeraar *J. W. de Water*, *Mr. M. Temminck*, *J. Geel*, *Mr. W. Terpstra*, *Dr. J. Banga*, den Hoogleeraar *E. V. Wassenbergh*, en voorts nog met eenige stukken van ongenoemde Auteurs.

III. *G. MOLLIEU, REIS* in de BINNENLANDEN van *AFRIKA* naar de Bronnen van den Senegal en van de *Gambia*, gedaan in 1818 op last van het Fransche Gouvernement. Met platen, in één Deel compleet.

Bij *W. VAN BOEKEREN* te *Groningen*, *W. BRAVE* te *Amsterdam*, en verder alom, zijn te bekomen:

BOEREN GOUDMIJN, of handleiding tot de kunst, om van verschillende soorten van Landerijen het meest mogelijke nut te trekken, meer Vee te kunnen hoeden dan naar gewoonte, en dezelve over het geheel beter te kunnen voeden en doelmatiger behandelen; benevens een aantal wetenswaardige bijzonderheden tot den Landbouw betrekkelijk: alles met voorbeelden op ondervinding berustende opgehelderd, voornamelijk getrokken uit de Landbouwkundige werken van *A. THAER*, en ten dienste der Hollandsche Goedsheeren en Landlieden, bearbeid en uitgegeven door *J. F. SURRURIER*, met eene voorrede van *Jan Kops*, Hoogleeraar in de Landhuishoudkunde te *Utrecht*, met 5 uitslaande platen tot den geringen prijs van f 2 : 8, in plaats van f 4 : 16.